

K problematice vzdělanostní struktury hráčů fotbalu To the issue of education level football players

Jaromír Votík, Jan Lavička

Katedra tělesné a sportovní výchovy, Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni

Abstrakt

Úroveň vzdělání obyvatelstva obecně hraje stále významnější roli, je základem pro sociální a ekonomický růst společnosti i jedince. Specifickým problémem je vzdělávání aktivních, především elitních (profesionálních) sportovců ovlivňující jejich aktuální osobnostní vývoj doprovázený současně působícími často až protichůdnými požadavky vzdělávacího procesu a kultivace sportovního výkonu. Cílem předložené studie bylo zjistit a analyzovat vzdělanostní strukturu současných fotbalových profesionálů – reprezentantů ČR a hráčů fotbalu výkonnostní úrovně a pokusit se vysvětlit hlavní příčiny rozdílů v této struktuře. Šetření se zúčastnilo 42 reprezentantů ČR a 111 hráčů fotbalu na výkonnostní úrovni. Aplikovány byly metody semistrukturovaného řízeného rozhovoru a dotazníku-ankety. Zpracování dat proběhlo na bázi deskriptivní statistiky, využita byla metoda kategoriálního třídění včetně procentuálního vyjádření četností. Komparace získaných dat naznačuje, že vzájemně působících příčin ovlivňujících rozdílnost vzdělanostní struktury probandů zkoumaného souboru je více, jsou variabilní a determinovány proměnnými vycházejícími z podmínek společenského, rodinného a fotbalového prostředí. Jak jsme předpokládali, nejvýraznější odlišnosti byly u souboru současných fotbalových reprezentantů, kde se vliv společenského, rodinného i fotbalového prostředí prezentoval absencí kategorie „vysokoškolské vzdělání“.

Abstract

The education level of the population is generally of growing importance. It is an essential element of social and economic growth of society and individuals. The very specific problem is the education of the active, primarily elite (professional) sportsmen influencing their current personal development accompanied simultaneously operating and often contradictory requirements of educational proces and cultivation of the sports performance. The objective of the provided study was to discover and analyze the educational structure of contemporary football professionals – representatives of the Czech Republic and football players at the performance level with the male population of the Czech Republic in attempt to explain the main cause of differences in this

structure. The survey included 42 representatives of the Czech Republic and 111 football players at the performance level. In the research methods of semistructured directed interview and a questionnaire – survey were applied. Data processing was based on descriptive statistics, a method of data categorization was used, including the percent expression of frequencies. The comparison of the obtained data indicates that there are more mutual causes which could influent differences in the educational structures of examined probands, they are changeable and determined by variables rising from conditions of social, family or football environment. As estimated, the major differences were found in the group of contemporary football representative players where the influence of social, family and football environment was presented by the absence of the category ‘university education’.

Klíčová slova: vzdělanostní struktura; hráči fotbalu; výkonnostní úroveň; reprezentanti ČR; komparace

Key words: educational structure; football players; performance level; representatives of the Czech Republic; comparison